

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 26. szám. — 38.

Vasárnap, július 6.

Jön a sáska!

Jön a sáska. Már itt is van. A tiszántúli meg a hevesi gazdák az olasz sáska ellen védekeznek. De megjött a marokkói is. Van mi ellen harcolni, mikor két nemzetiségű féreg is megtámadja a szegény magyar gazdát. A földművelésügyi miniszter intő szavát a mult évben, mikor még kevés volt a féregből, nem fogadtuk meg. Pedig akkor még könnyebb lett volna az irtása. Most, mikor nyakunkon a nagyobb veszedelem, már kapkodunk. Most megfogadjuk a tanácsát, hogy összefogva, szövetkezve fogjunk a sáskapusztításhoz. Minden egyes gazda tegye meg a kötelességét és vegyen részt a védekezésben, mert csak így sikerül megszabadulni a pusztító veszedelemtől.

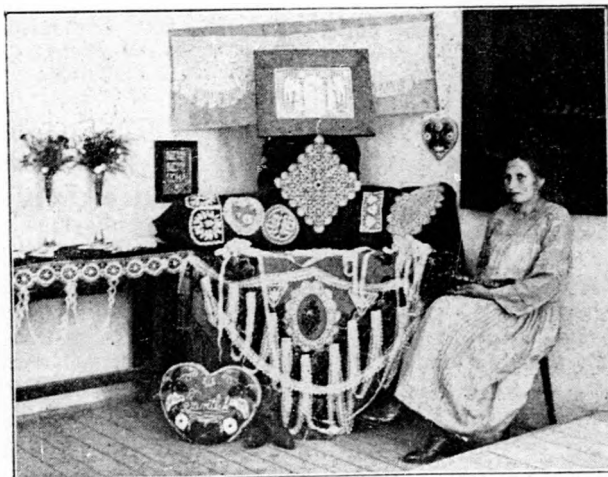
Olasz meg marokkói sáskáról beszélünk. Pedig jön ám még ezeknél is kártékonyabb sáska: a búzaspekuláció. Pár hét óta figyeljük s mindjobban mutatkozik, minél inkább közeledik a cséplés ideje. Ocsúáron akarják megvenni az acélos magyar búzát. Hetek óta nyomják le a búza árát, hogy mire a gazdának eladója lesz, a mese országában legyen már a 360 ezer koronás ár, ahol két hónapja járt a búza ára. Az új búzát már 230—240 ezer koronáért veszik. Ha ezt a papirértéket átszámítjuk békekoronára, akkor 13 koronát kapunk. Még egy koronát csúszunk lefelé

s elérkeztünk a kilencvenes évek katasztrófális búzaárához, a hatforintos búzaárhoz.

Az olasz sáska nem tud annyi kárt tenni mezőinken, mint amekkora veszedelemmel fenyegeti ez a hatforintos spekuláció mezőgazdaságunkat. Ezt ölbetett kezekkel nem lehet nézni. A hagyományos gazdaközönnyt itt le kell rázni magunkról, mert különben torkunkra röpül a sáska.

Védekeznünk kell a spekuláció ellen. De hogyan? A kormány már időben felszabadította a gabona külforgalmát. Teljesen szabad minden mezőgazdasági termény kivitele a külföldre. Szabad a búzáé is. A korán meginduló kivittől mindenesetre várhatunk árfajulást. Csakhogy az a baj, hogy a Futurán kívül csak a kereskedőknek van külföldön összeköttetésük. A spekuláció pedig épen részükről jön. Ha a gazdák megvolnának szervezve a kiviteli értékesítésre, nem szorulnánk rájuk.

Azt hozzák föl, hogy rengeteg amerikai búza jön Európába, még pedig nagyon olcsón. Nem érdemes drágán venni búzát. De nézzük csak, hogy is állunk azzal az amerikai mumussal?! Az amerikai kormány csakugyan át akarta hozni pár millió mázsa fölöslegét veszteségre, de a törvényhozás leszavazta ezt a tervet. Okulva ezen, a jövőre csökkentik Amerikában a búza-vetésterületet. Jövőre tehát nem kell félni az amerikai búza nagyarányú átözönlésétől. Most pedig négy dollá-



Gellei Lidi,

az első magyar falusi leány, akit a csipkeverésben szaktanítónékek képeztek ki.

ron felül van az ára Amerikában, itt még három dollár sincs az új búza ára. Hogyan jönne hát ide a négydolláros búza versenyezni a háromdollárossal?

Mindennél fontosabb, hogy a magyar búza sikerminőség dolgában mindig első marad a világon. Mindebből látható, hogy a hatforintos búzaárra irányuló spekuláció mesterséges dolog. A gazda bőrére folyik itt a játék. De ép ezt nem szabad túrni a gazdáknak.

A hatósági árszabályozás ideje elmúlt. Nem is kívánjuk vissza. Hatósági gyámkodás helyett önszegély alapján kell a gazdáknak magukon segíteni. Országosan meg kell szervezni a szövetkezeti gabonaraktárak rendszerét, hogy ne legyen kiszolgáltatva a pénzre szorult kisgazda a spekulációnak. A dolog nem megy könnyen. De bármilyen nehézségek árán is össze kell fogni, szövetkezni kell a gazdatársadalomnak, hogy megmenthesse a gabonatermelés jövőjét s vele a magyar mezőgazdaságot is. Ez mindennél fontosabb feladat s ebben bizton számíthatunk az agrár parlament és a földművelésügyi kormány támogatására. A cselekedeteknek azonban a gazdaktól kell jönni!

Budapest, július 5.

Az elveszett kubikos. Szájjal dolgozik már csak Szeder elvtárs, aki valamikor talán néhány talicska földet is kubikolt. A vörös szocializmus agitátorának szerződött el s lett belőle «nagyaságos képviselő úr». Nem csoda, ha fejébe szállt a dicsőség s a parlamentben a kereszténységet gyalázta legutóbb már. Valamivel csak meg kell hálálni a Jakaboknak, hogy kiemelték a kubikos sorsból. Így lett szegény Szeder Ferenc lelke a Jakabok rabszolgája s gyalázója annak a kereszténységnek, mely nem tetszik a Jakaboknak. Aztán mondja még valaki, hogy munkásmozgalom a szocializmus; Jakabok mozgalma az a kereszténység ellen, a munkások csak eszközök benne.

*

Száraz ágon hallgatag ajakkal miért ültök ti néma népbárátok, akik a drágaság miatt sirattátok a «szegény népet»? Sándorpálok, rothensteinek, horváthzoltánok és más radikálisok?! Miért némultatok el ti öblös-torkú demokretének?! Hiszen mikor a búza ára emelkedett az iparcikkével együtt, bőszen haraggal akartátok fölfalni a kormányt, kisgazdapártot és a falu «kapzsi» gazdáit. Miért hallgatotok most tespedt ajakkal?! Hiszen most ugyan-csak megy vissza a búzaár s az iparcikkék még sem akarnak olcsóbbak lenni. Hát igazság ez?! Vagy talán ti ép ezt akarjátok?! A gyáros, a közvetítő, szuster, meg egyéb 48-as demokriata emelheti az árakat a gyárkémények magasságáig, de a földműves ingyen adja a termését? Lám, hallgatátok mennyire elárul benneteket. S még ti mertek beszélni népszeretetről s igazságosságról? Csak üljetek tovább is hallgatag ajakkal a száraz ágon, míg le nem török alattatok... A földművesnép kiismert s nem sír utánatok.

Aki ad valamit fogai szépségére és hogy a szája illatos legyen, Ámor fogkrémet használjon. Gyár: Pán Laboratórium IV., Régi posta-utca 2. sz. Budapest.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Végefelé közeledik a nemzetgyűlés mostani ülészaka s csak néhány nap választja el a képviselőket a várva-várt nyári szünetről. Már sokszor kifejtettük olvasóinknak, hogy milyen nagy szüksége van a törvényhozói testületnek a nyári szünetre, amely alatt azok, akik valóban komoly munkát végeztek, fáradalmaikat kipihenhetik, magánügyeiket elintézhetik s a kormány nyugodtan előkészülhet a parlament őszi üléséhez.

A nyár szünet július 10-ike táján okvetlenül megkezdődik.

Eddig az időpontig törvényerőre fog emelkedni az *indemnítási javaslat*, amelyet most már nyolcórás ülésekben tárgyalnak. Igaz, hogy a kisebbségi pártok egyrésze, amely ádáz harcot folytat minden ellen, ami a kormány és a többségi pártok oldaláról jön, szeretné *obstrukcióval megakadályozni az indemnitás megszavazását*, hogy így exlexbe kergesse az országot. *Órákhosszat tartó szónoklatokkal pocsékolják az ország idejét és pénzét*, mert hiszen természetes, hogy

a nyolcórás ülések nagy költséget emésztenek fel.

A nemzetgyűlés elnöksége el is határozta, hogy a világitási költségek megtakarítása végett *nem tartanak a késő délutáni órákban üléseket hanem délelőtt 10 órától egyfolytában délután hat óráig üléseznek*. Mivel a szélsőséges kisebbségi pártok a *szocialisták*, az úgynevezett *fajvédők*, valamint *Rupert Rezső* és két-három embere az indemnítási javaslat megobstruálásától nem állanak el, valószínűleg *nem kerülhet már sor a nyári szünet előtt a törvényhatóságok újjáalakításáról szóló belügyminiszeri javaslatra*. Ennek természetes következménye a törvényhatósági választások elhalasztása, ami ilyen formán az előbb említett politikai csoportok rovására kerül.

A politika komoly tényezői keményen elítélik azokat, akik csak pártszempontról tekintik a magyar közéletet

s többen felemelték szavukat épen az elmúlt héten is különböző beszámolók keretében. Így *Horánszky Dezső* török-szentmiklósi beszámolóján, amelyen *Pesthy Pál* igazságügy-miniszter is résztvett, hangzott el éles bírálat a szélsőséges politikálók ellen. Egy másik beszámolón, *Rác János* mezőfüri választókerületében ugyancsak az igazságügyminiszter rámutatott a *mezőgazdaság fontosságára* és megállapította, hogy

az ország csak a mezőgazdaság útján remélheti a kibontakozást.

Az agrárköröket egyébként közlőről lerinti nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszternek legutóbbi nyilatkozata, amelyben jelzi, hogy a *földreformnovella végrehajtási utasítása a napokban megjelenik*. A végrehajtási utasítást tartalmazó rendelet kiadása a megválasztási eljárásokat jelentékenyen gyorsítani fogja, de különben is *fontos intézkedéseket tartalmaz pénzügyi szempontból*. A szanalási akcióval kapcsolatosan előírt programot a kormány pontosan betartja. Elsősorban persze a takarékoság elvét érvényesíti, amelynek következtében

megkezdtek a tisztviselők létszámának csökkentését.

A szanalási idő két esztendeje alatt összesen tizenötezer állami alkalmazottat bocsátanak el szolgálatukból, még pedig négy részletben. Az első négyezer ember most kapja meg az elbocsátásáról szóló értesítést.

+MEZŐGAZDASÁG+

Takarmányozzuk jobban növendékállatainkat.

Irtá: Schandl József dr.

Egy régi szólásmondás járja a gazdák közt: a kanca szüli a csikót, de zab annak az anyja. E néhány szó röviden és velősen figyelmeztet arra, hogy a tenyésztés sikerének kettős feltétele van: a jó magállat és az ivadéknak gondos ápolása és megfelelő takarmányozása. Hiába öntözzük és trágyázzuk a vadkörte talaját, azért arról nem fogunk nemes vajkörtét szedhetni, de viszont pusztulás vár a sivár, száraz, éhes kavicsban a nemes fára is. Csak jó talajban, kellő trágyázás, metszés, öntözés útján terem az szép gyümölcsöt.

Szakasztottan így van ez az állattenyésztésben is. A magyar gazdák egy része azonban nem fordít kellő gondot a növendékállatok táplálására. Sajnálja tőlük az anyatejet; «elfejés» az anyaállat tőgyéből s mihelyt a szopós állat szállalni kezd, már elvonja tőle az anyatejet és arra kényszeríti, hogy télen némi szénán és töreken, nyáron a nagyobbara kiasztott legelőn tengesse életét. De így nem is lesz sok öröme a tenyésztés gyümölcseiben: évek telnek el, mire az a szerencsétlen jószág annyira kifejlődik, hogy tenyésztésbe lehet venni; csak egy csenevész, otrombafejű, laposmellű, szakadható, hegyesiaru, pókhasu hosszú és gacsoslábú állat lesz belőle, mely nem jól hizik, mert hiszen belei az emésztés fokozottabb munkájához nem szoktak, nem lesz jó igás, mert hiányzik az erős szív, a nagy tüdő, hiányzik az izom, az acélos ín s a szilárd csontozat. De még az a szerencsésebb eset, ha a jószág ilyen mostoha tartás mellett életben marad. A nagyobb részét az első betegség elviszi, mert hiszen nincsen a koplaló szervezetében elég életerő és ellenállóképeség.

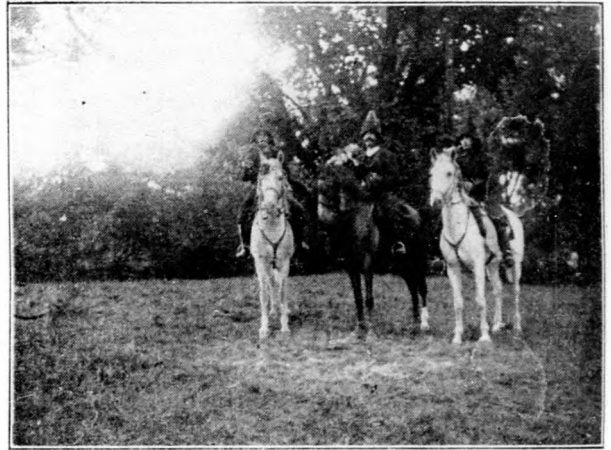
Bezzeg másképp gondolkodnak az állattenyésztés mesterei: az angolok. Ők azt a csikót becsülik legtöbbször, mely legkorábban üríti ki a zabosládát. Kecskéket szoptatnak velük, ha anyjuk elapadt. Ők a horthornborjaiknak — anyjuk mellé még — dajkateheneket rendelnek. A kis malacokat szinte tömik a lefőlözött tejjel, borsóval, vérliszttal, hallisztal. El is érik azt, hogy a 1½ éves csikó akkor, mint egy öt éves lovunk; üszöiket már 1—1½ éves korban be lehet hágtatni; tinóik két éves korban, mint 6—7 métermázsás göbölők jelenhetnek meg a kényes londoni húspiacon, malacok pedig egy hó alatt 10—15 kgr.-os súlynövekvést érnek el.

Vagy említem-e a svájci havasok gazdái? Ők az ősi bikavásárait olyan esontos, finomfejű, mely, széles, hosszú-testű, arányos testű, olyan szép lábállású éves bikákat és üszöket mutatnak be, melyek bámulatba ejtik az egész Európából odaseregülő gazdákat és amelyekért a mi gazdáink milliókat adnak, hogy mint nemesítő vért behozzák a mi tenyészetünkbe. De ők nem is fukarkodnak a növendék táplálása körül. A pompás havasi legelőn és havasi szénán kívül bőven jut nekik abrak, sőt — úgy hírlík — hogy a bikaborjak még egy éves korukban is nap-nap után kapnak pár liter tejet.

Sőt nem is kell idegen országokba kalandoznunk, ha a növendékek bővebb takarmányozásának híveit keressük. Ismerek a Dunántúlon egy gazdaságot, melynek három éves tinóit «emeletes» ökröknek nevezi a vasmegei nép. Egy másik uradalomban 5 métermázsát nyomnak a simmenthali üszők, mikor két éves korukban bika alá kerülnek. A budapesti tenyésztésállatvásáron pedig számos gazdaságunk olyan remek bikákkal, kosokkal és süldökkel jelenik meg, hogy méltó konkurrensaik ezek a Svájból, Francia- és Németországból importált drága tenyésztőállatoknak. De náluk nem is a fukarság a legfőbb gazdasági vezérelv! Ott addig szopik a borjú, míg 150—200 kgr.-ot nem ér el, a malacoknak lefelezett tejen kívül sok fehérjét tartalmazó abrakban van részük s a növendékjószágunk — fajra vató tekintet nélkül — egy éves koráig még jó legelő és bő szénaetetés mellett is jut 2—2 kgr. abrak jászolokba.

De azt mondhatná valaki, hogy nem fizeti ki magát a mai napi abrakárak mellett az a bővebb takarmányozás. Hihető-e az üzleti érzék ilyen híjja azokról a praktikus angolokról, azokról az ügyes németekről és azokról a tanult, okos és számító magyar gazdákról, kik ilyen eljárás mellett minden kiadásaik mellett is vagyonosodnak, míg a koplaltató tenyésztők serege szegényedik és azt hangoztatja, hogy az állattenyésztés nem hoz övedelmet.

A fukar takarmányozás annál jobban megbosszulja magát, minél fiatalabb az a jószág. A pár napos vagy hetes legjobban igényeli a megfelelő táplálást, de legjobban meg is hálálja. Az itt elkövetett mulasztást még drága áron se lehet pótolni. A pár hónapos növendék már 2—3-annyi táplálék árán éri el csak ugyanazon testgyarapodást, mint amennyit életének első heteiben 1/2—1/3 annyi eleség árán tudott volna magára venni. Hasonló itt a helyzet, mint a növényeknél. Nemde a csirázó és leveleit fakasztó növény tudja legjobban kihasználni az esőt. A már szára ment és az eséshez közeledő terményeken az eső nem segít. Micsoda szerencsének tartanánk a növénytermesztés szempontjából, ha a nedveséget akkor nyújthatnók vetéseinknek, mikor ezek azt legjobban kihasználják. Az állattenvelésnél ilyen kedvező helyzetben vagyunk; ne mulasszuk el tehát ennek kihasználását!



Kép a Ludovika-Akadémia ünnepélyéről.

Álmos és Árpád vezér kürtösei.

A kukorica töltögetéséről.

Irtá: Bittera Miklós dr.

Amikor a «Vasárnap»-ban a kukorica helyes műveléséről írtam, már rámutattam arra, hogy annak *töltögetésére* rendszerint *nincs szükség*. Vagy negyven esztendeje lehet, hogy minálunk *Mokry Sámuel* elkezdte a kukorica «*sima művelését*» ajánlani. Azóta minden iskolában azt tanultuk és tanítjuk, minden könyvben és szakújságban csak azt olvashatjuk, hogy ne töltögezzük a kukoricát, mert azzal neki nem használunk, hanem legtöbbször ártunk. Mégis, ország-szerte szokás ma is a töltögetés, ritka helyen, inkább csak uradalomban látunk egy-egy igazán helyesen és korszerűen művelt tengeritáblát. Annyira vérévén váltott a magyar gazdának a töltögetés, hogy nem bírja elhagyni. Bár csak egy-néhányan próbálnak meg! A kedvező terméseredmény majd rácsábitáná az egész falut a jó példa követésére.

Akik a régi szokást nem akarják elhagyni és kitarthatnak a töltögetés mellett, azt szokták mondani, hogy ez szükséges is, jó is, mert:

1. odahúzza a földet a tengeri tövéhez, a növényt új gyökerek növesztésére serkentik, az jobban táplálkozhat, erőteljesebben fejlődhet;

2. nyirkosan, üdén tartja a földet;

3. így irtjuk jól a gyomokat;

4. a töltögetett kukoricát a szél nem dönti ki.

Legjobban akkor fogjuk látni, hogy mennyire felesleges a töltögetés, ha közelebről megvizsgáljuk, igazak-e ezek az állítások.

Azt nem lehet tagadni, hogy a földnek a tövekhez való húzásával a kukoricát új gyökerek fejlesztésére bírjuk, de ebből a növénynek haszna nincs, sőt kára lehet. Az új gyökerek képződése csak a régiék rovására történhet, mert ezek szolgáltatják hozzá a táplálóanyagokat. Amíg az új gyökerek növekednek, a földből felvett táplálóanyagokat a növény erre használja fel, fejlődése megakad. Amikor a feltöltött földben növekvő gyökerek már annyira vannak, hogy a növény táplálkozásában résztvehetnének, a felhúzott ormok régen kiszáradtak, abból ugyan nem bírnak táplálékot felvenni.

Mert kiszárad a fölhúzott földréteg! Semmi sem bizonyítja ezt jobban, mint a gyakorlati gazdáknak az az igen helyes eljárása, hogy igen nedves, vizenyős földön ormokat húznak és ebbe ültetik a növényeket. Tehát akkor töltögetnek, ha ezzel a talajt szántani akarják.

De miért szárad jobban az oromba húzott föld? Ennek egyik oka az, hogy a felülete a halmok oldalával nagyobb. Nagyból felületről pedig több víz párolog. Könnyen meggyőződhetünk erről, ha egy gyűszűnyi vizet kiöntünk egy kendőre és ezt kiteszük a napra, melléje pedig a megint vízzel töltött gyűszűt. A kendő néhány perc alatt megszárad, nagy felületéről a víz hamar elpárolog. Ezalatt a gyűszűben alig fogyott valamennyit, mert a nap hevénél kitett párolgási felülete kicsi.

Száritunk a töltögetéssel azért is, mert az annak laza földjét a szél átjárja és ez a párolgást csak sietteti.

De nem csupán az ormok száradnak, hanem az egész kukoricaföld is, mert a sorok közül elhúzzuk a porhanyó felső réteget, amely az alsóbbakat a kiszáradástól védi. Ez téveszt meg sokakat. A kapával felhúzott föld tényleg nyirkosabb, de az a kevés nedvesség, ami benne van — épen a nagy felület miatt — igen hamar elpárolog és azután szárad tovább az eddigi védett alsóbb talajréteget is.

Talán irtjuk a gyomokat a töltögetéssel? Ezt már nem lehet tagadni, csak az a baj, hogy másfelől meg nevelünk újakat. Töltögetéssel a már kikelt gyomokat pusztítjuk, de a mélyebb talajrétegekből töméntelen, még csirázóképes gyommagot vet föl a kapa. Ezek kikelnek, mert levegőhöz jutnak. Könnyen megtörténhet, hogy földünk még gyomosabb lesz, mint töltögetés előtt volt.

Első pillanatra igen nyomós oknak látszik az is, hogy a töltögetéssel megvédjük a kukoricát a szél kidöntése ellen. A jól előkészített (mélyen szántott) földre vetett, megfelelő trágyázással táplálóanyagokkal bőven ellátott tengerinek azonban erre nincs szüksége. Az erőteljesen fejlődő növény mélyreható gyökereivel olyan jól megkapaszkodhatik a talajban, hogy nem szorul rá, de meg sem érzi azt a csekély támasztékot, amelyet neki az a 20—25 cm-re fölhúzott laza orom nyújthat.

Látjuk tehát, hogy azoknak, akik a töltögetést védelmézik, nincs igazuk. Egyik állításuk sem olyan, hogy meg ne lehetne cáfolni, mintahogy — nagyobb termésével — rácafol a simán művelt kukorica maga is.

Nincs szabály kivétel nélkül! Igen nedves földön, nagyon kemény, nyáron repedező talajon, viharjárta vidéken megokolt lehetne a töltögetés, de kétséges, hogy ilyen kedvezőtlen viszonyok között érdemes-e egyáltalán tengerit termesztetni.

Ne töltögetessük a tengerit, hanem kapáljuk meg töltögetés helyett is, meg azután is annyiszor, ahányszor bírjuk és ahányszor szükség van rá, mert földje összetömődött, vagy kigazlott. Járjon a kukoricaföldön, lehetőleg, lókapá mindaddig, amíg a növények annyira meg nem nőttek, hogy bennük, köztük haladva kárt teszünk.

Ne töltögetessünk! De ha soraimból valaki azt olvasná ki, hogy a töltögetésre nincs szükség, de azt nem tanulná meg, hogy helyette kapálni kell, az ugyan hiába keresné és várná a síma művelés hasznát.

Rizstermelés az Alföldön. A farmosi uradalom rizstermeléssel is próbálkozik. Az uradalom kiváló felügyelőjének, Szabó Lajosnak, beszámolója szerint a rizstermelés feltételei egy 50—70 cm. töltéssel körülvetett, vizet át nem eresztő altalajú terület, melynek elárasztására elegendő víz álljon rendelkezésünkre. Ősszel a területet jól meg kell trágyázni, mélyen leszántani és tavasszal simára elfogasolni. Májusban vetik a rizst. E célra 10—15 cm. magasra duzzasztják a vizet s ha ez már 12° C-ra felmelegedett, akkor a fenékszap felkavarása után kézi vetéssel vetik bele a magot. A leeseő mag az iszapba süllyed s ott csirázni kezd. Ha a csiralevelek 1—2 cm. hosszúságúak, akkor a vizet a földről leeresztik, hogy a gyökérképződés meginduljon. Ha a növények 2—3 gyökérrajzással oly erősen beékelődik a talajba, hogy a növényke két ujjal fogva kis ellenállás nélkül nem húzható ki, akkor a rizsföldet ismét elárasztjuk vízzel. A víz magasságát aszerint szabályozzák, hogy a növények egy kissé mindig kiálljanak a vízből. Vetőmagszüksége 80 kg. kat. holdankint. A virágzás ideje július közepé, az aratás szeptember második fele. Mikor már a zöld rizsszemek vörösbarnás színűek kezdenek lenni, akkor leeresztik a vizet a rizsföldről. Az aratást a reggeli és esti órákban kell eszközölni, mert száraz és meleg időben a magvak könnyen leperegnek a kaliszszárról. A szár és levélzet aratáskor még elég zöld, de 4—5 nap alatt kiszárad. Az aratást sarlóval eszközölik. A rizs magva hámozás után becses emberi eledel. Korpája és szalmája lovakkal, szarvasmarhával és birkával kitünően értékesíthető.

A vérliszt. A friss vér a vizen kívül majdnem egész mennyiségében a legrágább állati tápanyagból: fehérjékből áll. A vágóhidon összegyűlt vért érdemes tehát felogni, megvásárolni a felőzés után megetetni nagy fehérjeigényű (malacok) állatokkal. Hogy pedig a vér tápláló része könnyebben, olcsóbban szállítható legyen, újabban a nagyobb vágóhidakon összegyűlt vért megszártják és megörlik. Így egy fekte porból álló örményt kapnak, mely fejlődő állatok takarmányozására igen megfelelő. Mint hogy a felhevítés az esetleg beteg állatok vérért fertőtleníti, attól nem kell aggodni, hogy a vérliszt állatainkat megbetegít. A vérliszt nem okoz mellékzajt az állati termékeknek. Csikók, borjúk, fejős tehének époly szívesen fogyasztják, mint a fiatal sertések.

A sörárpa. Tudvalevő dolog, hogy a piacon a sörgyártásra alkalmas árpaért nagyobb árat lehet elérni, mint egyéb, új. n. takarmányárpaért. A gabonakereskedők csak az olyan árpat minősítik sörárpanak, melynek hektoliterje 64—72 kg. ot nyom. Ami 64 kg.-on alul van, annak már sok a héja. A magvak színe legyen egyenletesen élénk halványsárga. Nem megfelelő a fakószínű, bággyádfényű, tarka- vagy barnahegyű árpa, mert az ilyen ázott, megfűlledt s így a csiraképesége esetleg kárt szenvedett. A sötétebb sárgaszínű árpaikat se veszik sörárpanak. Lényeges kelléke a sörárpanak, hogy a szemek teltek, kihaladók legyenek; a sovány árpaiban kevés a lisztes anyag és sok a héj. Az erősen letoklászolt árpa se megfelelő, mert az ilyen szemeknél a csira megszületésének veszélye forog fenn s így a malátakészítés sikere kockán forog. A sörárpatól azért kívánják meg, hogy a héja minél vékonyabb legyen, mert annál gyorsabban és egyenletesebben csirázik az árpa. Az árpa héja annál vékonyabb, minél sűrűbbek és finomabbak felületén a ráncok. Azt is megkívánják a jó sörárpatól, hogy a kettévágott mag felülete lisztes legyen, ne pedig füves. Azonban az olyan árpa, melynek minden magva lisztes, a ritkaságok közé tartozik: rendszeren csak egy része lisztes, másik része félig lisztes, sőt egy része üveges törésű. A lisztes árpat a sörgyáros azért keresi, mert az ilyenben kevesebb a fehérje. Fehérjegyű árpa a sörgyártásra nem megfelelő, de azért az igen kevés fehérjét tartalmazó se kívánatos, mert akkor meg a sör nem lesz elég tartalmas. Általában a 10—11% fehérjetartalmú árpa a legjobb sörárpa.

A nemesfűz termesztéséről. Sokszor van úgy a gazda télen, hogy nincsen semmi dolga. Hogy ezt az idejét se hagyja kárba veszni, nagyon okos dolog, ha kosárfonással foglalkozik. A kosárfonók legtöbb esetben nem maguk termelik a szükséges fűzfavesszőket s így gyártmányaik ára a munkabéren felül a nyersanyag beszerzési árához igazodva lényegesen nagyobb, mintha azt maguk állítanák elő. A kosárfűz termesztése nem ütközik nagyobb nehézségbe, mert nedves talajon is lehet üzni. Egy jól kezelt fűzes 25—30 évig is ellátja fűzfavesszővel tulajdonosát, míg az elhanyagolt, ápatalan, rovar és egyéb ellenségek szabad prédájává kitett fűzes 5—6 évnél tovább nem terem használatra alkalmas vesszőket. Egy rajnamelléki (németországi) városka polgármesterének néhány fűzféléssel többféle talajon 3 és fél évig végzett kísérletei szerint egy hektáron (1.7 kataszteri holdon) évente átlag 90—320 métermázsza termék sikerül elérnie. Természetesen a fűz is jó táperőben lévő réti vagy szántóföldi talajon terem legtöbbet, de sovány homok, agyag, lap vagy tőzeges talajon is szép hasznot hoz, ami annál is inkább figyelemreméltó, mert ezen talajok legtöbbször egyéb növény termelésére nem alkalmasak.

A tápiógyörgyei mélyített istálló. (Képpel.) Az istállótrágyában nagy kincs rejlik. Helyes tehát mindent megtenni azért, hogy belőle semmi veszendőbe ne menjen. Tápiógyörgyén a tehén-állásokat kimélyítették. A mélyített üreget tőzeggel töltik meg. Tetejére alomszalmát hintonak. A szalmás szilárd ürületet naponta kihordják a trágyázandó föld szélére kazalba és ezt jól besározzák, hogy belőle semmi növényi tápanyag el ne illanhasson. Mikor a tőzeg átnedvesedett, azt is ugyanide kihordják és helyét friss tőzeggel töltik meg. Ezen eljárás mellett nem kell trágyatelep, meleg és puha lesz az állatok fekhelye és alig veszik el valami a trágya értékes anyagaiból.

TANÁCSADÓ

Kérdés. *Négy éven át mozgépeszinas voltam, hol vizsgálhatom?* (F. Budapest.) — **Felelet.** Keresse fel az állami mechanikai és elektromosipari szakiskolát, VIII., Tavaszmező-utca 15, ahol minden irányban felvilágosítást kap.

Kérdés. *Autóvezetőnek hol tanulhatok ki?* (B. F. Mezőberény.) — **Felelet.** Forduljon az Állami soffőriskola vezetőségéhez, Budapest, X., Százados-út 14. Leveléhez válaszbélyeget mellékeljen.

Kérdés. *Földet szőbéli megállapodás alapján átadom hasznosbérbe, felmondható-e a hasznosbérleti viszony?* (Gazdálkodó.) — **Felelet.** Hogyha határozott időtartamra szült a megállapodás, úgy a hasznosbérleti viszony a bérleti idő leteltével szűnik meg. Határozatlan időtartam esetében a gazdasági év vége előtt félévvel felmondhatja a bérletet.

Kérdés. *Búzaaalon kölesönt hol vehetek fel?* (M. B.) — **Felelet.** Ha elegendő biztosítékkal rendelkezik, érdeklődjék a Nemzeti Hitelintézet r.-t.-nál, Budapest, VI., Vilmos császár-út 25., vagy az Országos Központi Hitelszövetkezetnél, Budapest, V., Nádor-utca 22.

Kérdés. *B. L. Csongrádról a «Vasárnap» régebbi évfolyamai után érdeklődött. Miután a kiadóhivatalnál minden példány elfogyott, felajánlom megvételre az 1922. és 1923. évi teljes évfolyamot és 1921-től 13—52. számokat jó állapotban. (Laschober Samu, nyug. tanító, Sárvár.)* — **Felelet.** B. L., vagy azok, akik lapunk régebbi évfolyamát megszerezni óhajtják, forduljanak a zárójelben közölt címhez.

Kérdés. *Hol van a Gyermekehírlap szerkesztősége?* (J. S. Solt.) — **Felelet.** Budapest, VII., Rózsa-utca.

Kérdés. *1923. év áprilisában egy bankba bevittem 25 dollárt beváltás végett, az ellenértékét a mai napig sem kaptam meg, milyen árnyalatot követelhetek?* (M. K.) — **Felelet.** A kifizetést megelőző 8 napi átlagos napiarat.

Kérdés. *Harctéri betegségem folytán reumát kaptam, munkaképtelen vagyok, hol gyógyíthatom magam ingyenesen?* (P. D.) — **Felelet.** Forduljon a legközelebbi Népgondozó Kirendeltséghez. Ez kellő igazolás alapján be fogja utalni kórházi gyógykezelésre.

A kiadóhivatal üzenetei. (S. L. Mára.) Előfizetése augusztus 31-én jár le és hátralékban nincs.

Üzenet a könyvrendelőknél. (P. J.) May Károly: Az Olajkirály című regénye jelenleg nem kapható.

Asthmát, tüdőcsúchurut, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatorium, Röntgenintézet, Budapest, Andrássy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcsó betegszobák.)

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Küldöttség a csongrádi gimnázium érdekében.

Schandl Károly földművelésügyi államtitkár az elmúlt héten délelőtt Csongrád város száztagú küldöttségét vezette Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter és Bethlen István gróf miniszterelnök elé. A küldöttség a csongrádi gimnázium fenntartását kérte a kormányférfiaktól s ezt a kérést Schandl államtitkáron kívül meg Rubinek István, sokorópátkai Szabó István, Héjji Imre, Erdélyi Aladár, Kuna P. András, Örfy Imre és Bodó János nemzetgyűlési képviselők támogatták. Csongrád városa részéről a küldöttség élén többek között megjelentek a kormányférfiak előtt Szedlacek István esperes, Greskovics József, a Kisgazdapárt elnöke, Gyovay Lános ipartestületi elnök, Domokos István járásbírói elnök, Rásonyi Papp Pál városi ügyész, Polgár György szerkesztő, Vadász Mihály szövetkezeti igazgató, Greskovics István, Gulyás Ábel, Forgó Mátys stb. Tóth István polgármester kijelentette, hogy az állam súlyos helyzetére való tekintettel a város a költségekhez hozzájárul. Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy a csongrádi gimnázium fenntartására megvan a lehetőség. Kérte a küldöttséget, nyújtsanak be pótmemorandumot a pénzügyminiszter-

hez és tegyen konkrét javaslatot a város arra vonatkozólag, hogy mennyiben járul hozzá a gimnázium fenntartásához. Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter kijelentette a küldöttségnek, hogy az iskolákat nagy kulturális kincsnek tekinti. A maga részéről teljes erejével azon lesz, hogy a csongrádi gimnázium továbbra is fennmaradjon. Bethlen István gróf miniszterelnök megígérte a küldöttségnek, hogy a kérdést megfontolás tárgyává teszi. A küldöttség köszönettel és megnyugvással vette tudomásul a miniszterek választát.

A Falu Szövetség gyűlést tartott Máriakémeten.

Az Országos Falu Szövetség az elmúlt vasárnap gyűlést rendezett Máriakémeten, melyen Perlaky György és Kálmán István nemzetgyűlési képviselők, Gossmann Márton volt nemzetgyűlési képviselő, Balog Gyula és Szekeres dr., a Falu Szövetség főtűkárjai vettek részt. Friesz József községi bíró megnyitójával után Kálmán István nemzetgyűlési képviselő rámutatott a Falu Szövetség nemes céljaira és Dániában észlelt tapasztalatai alapján hangsúlyozta a gazdaközönség tömörülését és szervezkedésének szükségességét. Perlaky György németnyelvű beszédében hívta fel a polgárságot az Országos Falu Szövetség támogatására. Szekeres dr. magyar és Balog Gyula németnyelvű előadásában ismertette a Falu Szövetség céljait. A gyűlés után a vendégek tiszteletre társasbéd volt a községházán.

Négy viharsújtott község lakossága Vass József miniszternél.

A pomázi járás négy viharsújtott községének küldöttsége kereste fel pénteken délelőtt a Házban Vass József népjóléti és munkaügyi minisztert, hogy segítséget kérjen a károsult községek felsegítése és a víz alá jutott földek ármentesítése tekintetében. A küldöttség kívánságait *Almásy* László nemzetgyűlési képviselő, a Kisgazdapárt ügyvezető alelnöke, tolmácsolta a miniszternek. Rámutatott arra, hogy a pusztítást a multkori vihar alkalmával a hegyekről lezuduló víz okozta Pomáz, Szentendre, de különösen Budakalász és Békásmegyeren. *Békásmegyer és Budakalász határainak kétharmad része víz alatt van, a megmaradt vetéseket pedig a jég verte tönkre. Több ház összeomlott és emberélet is áldozatul esett.* Nagy veszélynek tartják, hogy a levezető csatornák gátjait két helyen ászakította az ár. Arra kérték a minisztert, hogy első legszükségesebb kölcsön fedezése — mely mintegy *hatvan millió koronát tenne ki* — tekintetében legyen segítségükre, míg az egész vidék ármentesítésére 280—300 millió korona lenne szükséges. Vass József népjóléti és munkaügyi miniszter biztosította a súlyosan károsult községek küldöttségeit, hogy minden erejével segíteni fog rajtuk. Szükségesnek tartja, hogy az összkormány toglalkozzék ezzel az ügyvel. A küldöttség tagjai a miniszter válaszát köszönettel veték tudomásul.

Állattenyésztési vándorgyűlés Makón és Mezőhegyesen.

Az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* ezidei állattenyésztési vándorgyűléseit június hó 19—21-én tartotta Makón és Mezőhegyesen. A vándorgyűlésekre *Beliczey Géza* és *Purgly Emil* OMGE alelnökök, valamint *Szilassy Zoltán* OMGE igazgató vezetésével nagyszámban utaztak le az ország minden részéből a gazdák és szakemberek. A vándorgyűlésen *Purgly Emil* elnök és *Szilassy Zoltán* ismertette a vándorgyűlések céljait és céldatatos együttműködésre hívta fel a gazdákat. *Döhrmann* Henrik nyugalmazott méneskarri ezredes a mezőhegyesi tájfajta lótenyésztés történetét, *Merényi* Elemér járási királyi gazdasági felügyelő pedig a csanád-megyei szarvasmarhatenyésztés helyzetét és az orvoslandó bajokat ismertette. *Schandl* József dr. közgazdasági egyetemi tanár az alföldi állattenyésztés és takarmányozás javításának eszközeiről, *Konkoly Thege* Sándor dr., az OMGE titkára pedig állattenyésztésünk versenyképességének feltételeiről tartott előadást. A vándorgyűlést megelőzően a társaság megtekintette a Schroll János igazgató vezetésével igen eredményesen működő makói gazdasági népiskola berendezését és szépen gondozott telepét, majd megsejmelte a makói tájfajta méntelep szebbnél-szebb tizennyolc ménét, amelyeket a tenyésztés irányítója, *D'Orsay* Olivér gróf személyesen mutatott be. Különösen tanulságos volt a Makói Gazdasági Egyesület és a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara által rendezett tájfajta ló- és szarvasmarhakiállítás. A bemutatott anyag azt árulta el, hogy a makói gazdák nagyon igyekeznek a román megszállás kárait kipótolni és a tájfajta lovak ma már ismét közel állanak a békebeli magas színvonalhoz. Makó város tehénállományát is megsejmelte a társaság a kitűnő minőségű közlegelőn és megállapította, hogy igen sok jó külsejű és bőven tejelő tehén áll már ma is rendelkezésére, úgy, hogy a megkezdett törzkönyvelés és tenyészkiválasztás rendszeres kiépítése útján ezen a téren is szép eredményeket érhetnek el a makói gazdák. A vándorgyűlést megelőzően folyt le a Makói Gazdasági Egyesület díszközgyűlése, amelyen a tájfajta lótenyésztés megállapítójának és évtizedek óta lelkes vezetőjének, *D'Orsay* grófnak a halás makói lótenyésztők által megfestetett képét leplezték le. Másnap a mezőhegyesi ménesbirtok szemléltette meg a társaság *Batta* Sándor jószágigazgató, *Kovácsnay* István ménesparancsnok és a tisztikar vezetésével és magyarázatai mellett Mindenki nagy örömmel gyönyörködött a páratlanul szépen álló vetésekben és a szebbnél-szebb tenyészállatok gazdák anyagában és őszinte elismeréssel adózott a ménesbirtok és a ménes kiváló vezetőinek és lelkes munkatársaiknak, akik a teljesen kifosztott ménesbirtokot ilyen rövid idő alatt helyre tudták hozni, sőt üzemét és termelőképességét több irányban igen értékesen továbbfejlesztették. A mezőhegyesi vándorgyűlésen ezenkívül *Wellmann* Oszkár dr., állatorvosi főiskolai tanár tartott előadást a magyar szarvasmarhatenyésztés jövőjének kérdéséről, amelyben sürögő feladatul jelölte meg a magyar marha tejelésének és hizóképességének javítását, továbbá a magyar marhatenyésztők szervezett tenyésztési munkára való tömörülését.

A sárosdi Hangya huszonötévesztendő jubileuma.

Vasárnap ünnepelte a sárosdi Hangya Szövetkezet fennállásának huszonötéves jubileumát. A jubiláris ünnep istentisztelettel kezdődött, majd a községházára vonultak az egybegyűltek, ahol a szövetkezet díszközgyűlését tartották. *Kasó* Lajos igazgató-tanító, a szövetkezet elnöke, nyitotta meg a díszközgyűlést s rámutatott az elmúlt huszonöt év küzdelmeire s további vállvetett munkára hívta fel a szövetkezet tagjait. Buzdításul az újabb szövetkezeti üzletrészek jegyzésére egy métermázsza búzát ajánlott fel. *Dolák* József főellenőr bemutatta a mult évi mérleget, az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentést, majd *Nagy* Mihály, a székesfehérvári kirendeltség főnöke vázolta a sárosdi szövetkezet huszonötéves működésének történetét. Kiemelte *Eszterházy* László gróf áldozatkészségét, megemlékezett az időközben elhunyt érdemes tagokról s a jelenlegi vezetők érdemeiről. Különösen *Szöllősy* István ügyvezető-igazgató példás munkájáért fejezte ki elismerését, végül *Kéri* Ferenc plébános üdvözölte a jubiláló szövetkezet tagjait. A sárosdi Hangya-szövetkezet tíz szegénysorsú gyermeket ruházott fel az évforduló alkalmával s az egyik gyermek szép szavakkal köszönte meg a jótéteményt. *Mészáros* István, a központ kiküldöttje szölt még az egybegyűltekhez, a szövetkezésben rejő nagy erőre mutatva reá. Délután népiünnepély volt.

Kétszáznegyven milliárd külföldi hitelt ajánlanak a magyar mezőgazdaságnak.

Az OMGE pénzügyi bizottsága a napokban foglalkozott a magyar mezőgazdaság részére már régebben tett külföldi kölcsönajánlatokkal. Hat ajánlatot kaptak a gazdák, amelyek között legjelentősebb az angol tőkéé, majd olasz és holland tőkecsoportok, végül szerényebb keretekben német, sőt osztrák tőke is részt kívánnak venni a jelzáloghitel nyújtásában, ha annak nehézségei, amelyek ma még akadályozzák e hitelek lebonyolítását, megszűnnek. Mintegy kétszáznegyven milliárd koronát tesz ki az az összeg, amelyet különböző külföldi pénzpiacon hajlandók volnának jelzáloghitel formájában mezőgazdaságunk részére rendelkezésre bocsátani. A Magyar Nemzeti Bank váltóhitelű, a hathónapos gazdavalutók csak elenyésző mértékben éltetik ki hitelszükségeinket és azért kell örömmel fogadni a külföldi tőke jelentkezését, mert a magyar pénzpiac uralkodó nagy pénzügye és tőkehiány folytán itthon nem áll rendelkezésünkre az igényelt nagy tőkeszükséglet.

Eszt a paprika ára.

Mint értesülünk, a paprikapiacra csekély forgalom mellett az árak kissé estek, aminek főként az az oka, hogy Ausztria, Románia és Jugoszlávia kivételével a külföldön magyar paprikát mostanában nagyon nehéz elhelyezni. Az ideai paprikatermést a rossz időjárás kedvezőtlenül befolyásolta és fejlődését hettekel visszavetette. A jelenlegi paprikaárak a következők: *Szegeden*: fűzérpaprika 80—90.000, édes nemes 40—43.000, félédes 38—40.000, rózspaprika 34—37.000, másodrendű 22—29.000, harmadrendű 18—23.000 korona. *Kalocsán*: édes nemes 38—42.000, rózsa 25—28.000, másodrendű 18—20.000, harmadrendű 12—16.000 korona kilogrammonként a termelőnél.

A gazdák tiltakoznak a jelzáloghitel valorizálása ellen.

Az OMGE pénzügyi bizottsága az elmúlt héten *Hadik* János gróf elnöklete alatt ülést tartott, amelyen *Mutschenbacher* Emil dr. előadása alapján a jelzáloghitel valorizálásának kérdésével foglalkozott. A bizottság egyhangúlag határozatot hozott, amely szerint a magyar gazdaközönség a leghatározottabban tiltakozik és állást foglal a jelzálogtartozások, záloglevelek egyoldalú valorizálása ellen; tiltakozik az ellen, hogy a hitelek különböző nemeiből a jelzálogtartozások önkényesen kiragadtassanak és akkor, midőn a takarékbetétek, hadikölcsönök, államadóssági kötvények valorizálásáról még csak szó sem esik, egyedül a föld- és házbirtok részesítessék kivételesen súlyos elbánásban. Ilyen valorizálás felvetése csak az esetben volna érthető, ha a föld- és házbirtok olyan kivételes gazdasági előnyöket élveztet volna, melyek az ő különleges megterhelésüket indokolták tennék. Ennek azonban épen az ellenkezője áll.

Országos szőlészeti kongresszus volt Kecskeméten.

Kecskeméten a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete országos kongresszust rendezett, melyre az ország valamennyi bortermelő vidéke elküldötte képviselőjét. A kongresszust Kosinszky Viktor volt kormánybiztos és Drucker Jenő dr. gazdasági főtanácsos vezette. A kongresszuson képvisellette magát a kereskedelmi, földművelési és pénzügyminiszter is, valamint megjelent Zsitvay Tibor, a nemzetgyűlés alelnöke, Pályi István főispán, Zimay Károly kecskeméti polgármester is közel ötszáz szőlősgazda élén. A gyűlésen az adózás körül tapasztalt visszasságokat és előfordult egyenlőtlenségeket tették szóvá és kimutatták, hogy a szőlőbirtok jövedelmének jórésze adóra megy, ami pedig megmarad, az nem elegendő a szőlő jókarban tartására. A szőlőket pusztító betegségek és rovarok elleni védekezésről behatóan tárgyaltak. A peronoszpora ellen való védekezés országos megszerzését sürgették. Több felszólalás hangzott el abban az irányban is, hogy a kormány a magyar bor külföldön való elhelyezését biztosítsa kereskedelmi szerződések megkötése által. A kongresszuson résztvevő szőlősgazdák délután tanulmányi kirándulást tettek a kecskeméti határban lévő kétszáz holdas mintaszőlőtelepen.

Rossz termés esetén kérni lehet a földadó leszállítását.

Ha valamelyik becselőjárás egész területén a kalászos terményekben a gazdálkodó hibáján kívül álló okokból rossz volt a termés, akkor kérni lehet a földadó arányos leszállítását. Az adóleszállítás iránti igényt az aratás általános megkezdése előtt legalább tizenöt nappal előbb kell bejelenteni a pénzügyigazgatóságnál. A bejelentést a becselőjárás összes községei együttesen vagy pedig egyes községek külön-külön is megtehetik. Az egyes bejelentéseket az összes birtokosok nevében legalább két gazdálkodónak és a községi előljárásnak kell aláírni. A bejelentéshez minden község részéről csatolni kell egy szemlejegyzőkönyvet, amelyben a községi előljáróság megállapítja, hogy mik azok a rendkívüli körülmények, amelyek rossz termést előidéztek és miért nem voltak képesek ennek elhárítására a gazdák. Ha valaki az adóleszállítással nem volna megelégedve, vagy kimaradt volna, akkor a községi előljárásnál felfolyamodást adhat be a pénzügyminisztériumhoz címezve.

Új vadászati védegyelet alakul.

Az elmúlt héten az ország legkiválóbb vadászai Ráday Gedeon gróf, majd nemeskéri Kiss Pál elnöklésével egyhangú határozattal kimondták, hogy a volt Országos Magyar Vadászati Védegyelet helyett új vadászati védegyelet alakítanak. Ezután az új védegyelet működésének alapjául némi módosítással a régi alapszabályokat fogadták el, majd megalakították az ideiglenes vezetőséget. Ennek elnöke Ráday Gedeon gróf, alelnöke pedig Csik Imre és nemeskéri Kiss Géza lettek. Bársony István tiszteletbeli elnök lett.

A gyógynövénypiac helyzete.

A gyógynövények gyűjtése terén ezidén kevesebb volt a buzgalom, mint a múlt esztendőben és így kevesebb gyógynövényt is gyűjtöttek. Ennek egyik oka az, hogy a magas napszámberék miatt a gyógynövénygyűjtés nem fizette ki magát olyan jól, mint tavaly. Így a székfűgyűjtés eredménye a múlt évnek felét sem éri el, úgyszintén a bodza- és pipacsvirággyűjtés is nagyon alatta maradt a tavalyinak. Az is igaz, hogy a külföldi érdeklődés is megcsappant a magyar gyógynövények iránt. A jelenlegi gyógynövényárak a következők: Székfűvirág 4.000, buzavirág 5.500–6.000, kosálanlevél 4.000–4.200, pipacsvirág 25–26.000, beléndeklevél 16–17.000, nadragulyalevél 12–13.000, körösbogár 80–85.000 korona kilogrammonként.

Július 1-én megszűnt az Árvizsgáló Bizottság.

A kormány az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságot és a törvényhatósági árvizsgáló bizottságokat július elsejével megszüntette. Az erre vonatkozó rendeletben a kormány intézkedett az árdragító visszaélések esetében követendő ezutáni eljárásról.

Az uborkából rekordtermés volt az idén.

Csonkamagyarországon már évtizedek óta nem volt olyan jó uborkatermés, mint az idén. Nagykőrösön és környékén, a legjobb uborkatermő vidéken óriási mennyiség kerül a piacra. Néhány nap múlva száz-kétszáz vagon uborkát szállítanak ki külföldre.

A Hortobágyon is pusztít a sáska.

A Debrecentől nyugatra fekvő részekén, a Hortobágyon és Hajdusoboszló határában meglehetősen veszedelmes arányban lépett fel az olasz sáska. A sáskajárás annál veszedelmesebb, mert egy pár napon belül a sáskák már repülni fognak és akkor az irtás teljességgel lehetetlen. A napokban Hajdunánás határában is fellépett a sáska, azonban itt sokkal veszedelmesebb mértékben, mint a Hortobágyon és Szoboszlón. Ugyanis Nánás határában nem az olasz, hanem az ennél sokkalta veszedelmesebb marokkói sáska pusztít. Az olasz sáska viszont Hajduböszörmény, valamint Alsó- és Felsőjózsa határában is fellépett. A hajduböszörményi járás gazdasági felügyelője jelentést tett az alispánnak a sáska fellépeséről és az alispán a sürgős intézkedések megtételét azonnal elrendelte.



Műkedvelő előadás Földeákon.

A földéaki műkedvelő ifjúság nagy sikerrel adta elő husvétkor «A gyimesi vadvirág» című népszínművet. A szereplők mindegyike kitünően megállota helyét. A darab háromszor került színpadra Földeákon, negyedszer pedig Óföldeákon adták elő a Návay-család birtokán levő templomszenteselés alkalmával. A darabot Dehény Lajos róm. kath. tanító rendezte. (Képzünk jobbszélő alakja.) (Beküldte: Szakács Mihály Földeákról.)

Megvédik a mezőkövesdi himzést az utánzás ellen.

A messzeföldön híres mezőkövesdi matyóhimzés hitelét egyesek üzleti érdekből azzal rontották, hogy valósággal gyári üzemben készítették a matyóhimzéshez hasonló, de sokkal silányabb himzést. Most Soldos Béla dr. borsodmezei főispán az utánzatokkal szemben védelemben kívánja részesíteni az igazi matyóhimzést. Szabadalmaztatni fogja a mezőkövesdi himzész megjelölését nemcsak nálunk, hanem egyidejűen tizenöt külföldi államban is.

Évzáró ünnep a Ludovika Akadémián. A Ludovika Akadémia kertjében, az ellenforradalom évfordulójának napján harci jeleneteket mutattak be a növendékek. Valóságos ütközetek folytak le a csendes bokrok között s a nézők szinte megfellebbeztek róla, hogy — évzáró sportünnepélyen vannak, oly kegyetlenül ropogtak a fegyverek. Nagyon érdekes volt a történelmi képek bemutatása, amelynek során a honfoglalás, a vérszerződés, a fehér ló áldozása s más jelenetek elevenedtek meg. Az ünnepségen megjelent a kormányzó családjalval, József királyi herceg és Scitovszky Béla a nemzetgyűlés elnöke, valamint ötezer főnyi közönség, köztük a polgári és katonai előkelőségek nagy számban.

A trónörökös pár meggyilkolásának tizedik évfordulója. Az elmúlt szombaton, június 28-án volt ez esztendeje, hogy Szarajevóban eldőrdült a gyilkos fegyver, amely nemcsak két ember életét oltotta ki, hanem lángra lobbantotta az egész világot. Ma, tíz évvel Ferenc Ferdinánd trónörökös és feleségének meggyilkolása után még hatványozottabb borzalommal gondolunk az elvetemült Princip halálhozó golyójára, mert tudjuk, hogy a gyilkosság és a tízéves forduló között mi minden szörnyűség történt. Azon a vészes június 28-án a merénylők úgy készültek fel, hogy a merényletnek sikerülnie kellett. A trónörökös pár részére kijelölt útvonalon tizenöt csoportban helyezkedtek el a merénylők és ha az egyik nem sikerült volna is, a harmadik, a tizedik, vagy a tizenötödik sikerült volna. A bomba, amelyet a merénylők első csoportja vetett a trónörökös pár autója elé, későn robbant és csak a segédtsíztet sebezte meg, a gyilkos golyó azonban ott leselkedett már a sarkon. A trónörökös pár és vele a világ sorsa megpecsételődött. A merénylet sikerült és utána jött a borzalmas világháború a nyomában járó rózsaszínű és vörös forradalmakkal, országcsönkítással, nyomorúsággal és ma már talán az egész józan világ belátja, hogy mégis csak kár volt eldőrdülnie Princip revolverének.

Szegény gyermekeket nyaraltatnak az alföldi gazdák. Az *Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület* elnökei, *Zichy János gróf, Ravasz László* református püspök, lelkes felhívást intéztek a magyar társadalomhoz, hogy a városi iskolás gyermekek közül, akik sem Svájcba, sem Hollandiába nem juthatnak, nyárára 1—2 gyermeket fogadjanak magukhoz. E felhívásnak eredménye az, hogy már eddig csaknem száz magyar család fordult az AMKE vezetőségéhez, kérve 10—16 éves középiskolai tanuló fiú- vagy leánygyermek 2 óra való küldését. A nyaraltatás július 1-én kezdődött. Akik gyermekeket nyaralásra elfogadnak, forduljanak sürgősen *Gönczi Elemér*hez, az AMKE főtítkárához (IX., Ferenc-körút 34.).

Amerikai pénzcsoport is bekapcsolódik a magyar kölcsön jegyzésébe. A külföldi kölcsön ügyében a londoni tanácskozásokat teljesen befejezték. A londoni pénzpiac, azáltal, hogy már *négymillió font előleget folyósított az általa vállalt kétharmad részről*, tanujelét adta, hogy a külföldi kölcsönt a maga részéről teljesen biztosítottnak tekinti. Kellemesen érintette a magyar kormányt az a legújabbban érkezett hír, hogy *az amerikai bankárok körében hangulatváltozás állott be a magyar kölcsön ügyében.* Ez annak tulajdonítható, hogy a magyar kormány megbízottai útnán tárgyalásokba bocsátkozott egy amerikai tőkecsoporttal is.

Békefi Remig utóda Werner Adolf. *Békefi Remig* zirci apát utódját megválasztották. Nagy szótöbbséggel *Werner Adolf* dr. egri cisztercita perjel és tankerületi főigazgatóra esett a választás, aki a népnevelés és a közügyek terén jelentős érdemeket szerzett.

December 31-ig adható be keresetlevél a magyar-román döntőbíróshoz. A magyar és a román kormány között megállapodás létesült arról, hogy a trianoni békeszerződés alapján alakított magyar-román vegyes döntőbíróshoz előtt lefolytatható peres eljárás megindításához szükséges keresetlevelek benyújtási határideje, amely a legutóbbi megállapodás értelmében 1924 június 30-án lejárt volna, *további hat hónappal meghosszabbítottassék.* A döntőbíróshoz titkárságához címzett keresetleveleket ehhez képest 1924 december 31-éig lehet benyújtani.

Új magyar vadászegyesület. Az Országos Kaszinó sárga termében egybegyűlt Magyarország legkiválóbb vadászainak színe-java. Előbb *Ráday Gedeon* gróf, majd nemeskéri *Kiss Pál* elnöklésével nagy lelkesedéssel és egyhangú határozattal kimonodták, hogy a volt Országos Magyar Vadászati Védegyelet helyett új vadászati védegyület alakítanak. Ennek elnöke *Ráday Gedeon* gróf, alelnökei pedig *Csik Imre* és nemeskéri *Kiss Géza* lettek, *Bársony István* pedig tiszteletbeli elnök lett.

A Schadek Antal-féle epegyógyszappan és comedo arcvíz a legmegbízhatóbb szer pattanás, mitesser és tágpórus ellen. **SZEPLŐ,** májfolt és bőrelszíneződés ellen egyetlen szer a Pigment-kenőcs. **A SZÉNSAVASFÖLD** teltebbé, üdévé, frissé teszi az arcot. Beszerezhető: Schadek Antal kozmetikai műtermében, VII., Váci-u. 12. félemelet.

Kétszeresére emelték a hadirokkantak és özvegyek illetményeit. A kormány rendeletét adott ki, amely a hadirokkantak, a hadiözvegyek, a hadiárva, a felmenő ágbeli rokonok és szülőitlen testvérek részére megállapított ellátásokat július elsejétől kezdődőleg *százzszázalékkal felemeli.* Ennélfogva július elsejétől további rendelkezésig a hadigondozottak részére az ez évi április, május és június hónapokra megállapított ellátási összegeknek a kétszerese jár. A járadékok összegéhez igazodó pótlékoknak és segélyeknek (ápolási pótlék, temetési segély, a rokkantotthon ellátásában levők hozzátartozóinak segélye stb.) összegét a felemelt ellátási összeg alapján kell megállapítani.

A pestszentlőrinci áldozatok temetése. Meggyilkolt szegény fiatal kollégánkat, *Sinán* Endre dr. hírlapírót és édesanyját az elmúlt héten helyezték örök nyugalomra óriási részvét mellett a Kerepesi temetőben. Barátainak és tisztelőinek ezrei között teljes számban képviselve voltak a keresztény lapok és az újságíró testületek. A Nép című lap nevében *Benárd Ágost*, a keresztény-szocialisták nevében *Székely János*, a Magyarországi Újságírók Egyesülete és az Otthon Irók és Hírlapírók Köre nevében *Szirmai István* búcsúztatta el a ravatálnál. A sírnál a Pátria Magyar Irók és Hírlapírók Klubja nevében *Pethő Sándor* mondott megható gyászbeszédet. A bestiális gyilkosság áldozatainak temetésén meg-rázó jelenetek játszódtak le, amelyeknél a nők, de még a férfiak sem tudták elrejtteni a meghatottság könnyeit.

Elek község fennállásának kétszázéves jubileuma. A magyarrá lett németajkú Elek község az elmúlt vasárnap ünnepelte meg fennállásának kétszázadik évfordulóját. A hősk emléktől ebből az alkalomból szentelte fel *Glattfelder Gyula* püspök. Sikerült ipari és állatképzést is rendeztek. A község ünnepi díszgyűlésen elhatározták, hogy a jubileum emlékére zárdát létesítenek, amelyben a gazdasági életre nevelik a jövő asszonyait. *Csepreghy* Ferenc esperesplébános rendezésében sikerült szinelődás volt, amely után az ünnepség vendége *Stuffer* György bírónál banketten jelentek meg. Nagyhatású felköszöntőt mondtak *Purgly* Emil főispán, *Rubinek* István és *Héjj* Imre nemzetgyűlési képviselők.

Halál a megvadult bika lábai alatt. Mint Bajáról jelentik, *Gatti Antal* garsi földbirtokos kihajtatott pusztájára, hogy ellenőrizze a mezei munkát. Amikor az istállók előtt haladt el, egy megvadult bika rontott ki az egyik istállóból s a földbirtokost felöklelte. A megvadult állat toporzékolni kezdett a földre tepert ember testen s valamennyi bordáját összetörte. A cselédség nagy ügyvel-bajjal kiszabadította a szerencsétlen embert a veszélyes helyzetből, azonban az agyonkínzott földbirtokos pár órai szenvedés után meghalt.

Gazdag ország... boldog ország... Az Egyesült-Államok ezévi államháztartása, amely június 30-ikával zárul *43 millió dollár fölösleget mutat ki*, noha az adókat 25 százalékkal csökkentették. Az Egyesült-Államok összes államadóssága az utolsó évben 22,300 millió dollárt tett ki, tehát az utolsó évben egymilliárd dollárral csökkent.

A legkövérebb asszony. Csorvás községből beteg hozták be a gyulai kórházba *özvegy Csernyik Györgyné*, Földi Anna ottani földbirtok, akit testsúlyának abnormis gyarapodása döntött az ágyba. Másnap nagy szenvedések között meghalt. Halálának általános elzsírosodás és szívizomsorvadás okozta. Negyven esztendő volt és meglehetősen alacsony termete mellett szélessége majdnem egyenlő volt a magasságával. Halála után megmérték s testsúlya ekkor *kétszázhat kilogramm* volt.

Meghalt egy magyar kisleány Hollandiában. *Suly* Antal pécsi borászati főfelügyelő tizenhárom éves *Ilonka* nevű leánya március 27-én ment ki Hollandiába üdülésre. A szülők most azt a szomorú értesítést kapták, hogy gyermekük egy heti szenvedés után Rotterdamban váratlanul elhunyt.

Kisebb földrengés volt a budai oldalon. Az elmúlt hét egyik éjszakáján *kisebb méretű földrengést* éreztek Budán és enylibb mértékben a pesti oldalon is, úgyszintén a főváros környékén. Budán, különösen a hegyekben, a Hűvösvölgyben, Zugligetben és a Németvölgyben érezték a lakók a földrengést, amely *megrázta az ablakokat, a butorokat kissé megingatta* és megrémítette az ébrenlévő embereket. Sokan attól tartottak, hogy a földrengés hevesebb mértékben megismétlődik és ezért *nem mertek lakásaikban maradni.* Attól féltek, hogy a netáni erősebb földrengés összedönti fejük fölött a házakat. Ezek az emberek az éjszakát a szabadban töltötték.

Negyvenéves tanítói jubileum. A győr-belvárosi róm. kath. elemi iskolában ezidén 40 alkalommal vizsgázott *Horváth Antal* igazgató-tanító. A vizsgák után *Balits* Lajos dr. kanoakó üdvözölte a jubiláló tanférfit, akinek *Littomeretzky* János c. igazgató átnyújtotta a tanítótestület babérkoszorúját. A szülők nevében *Furtek* Ferenc köszönte meg az ősz tanító fíradásait a gyermekekkel. Végezetül az iskola egyes osztályainak növendékei mondták el köszöntőjüket. A jubilálás meghatottan mondtó köszönetet az ünneplésért, megfogadván, hogy amíg Isten erőt ad neki, istenfélelemben és hazafiságban fogja nevelni a reája bízott gyermekeket.

Svédországban nők is lehetnek papok. A svéd törvényhozás már tavaly alkotott törvényt, mely annyira egyenjogúsítja a nőket a férfiakkal, hogy köztisztviselői hivatalokra, sőt *papi állásra is képesíti őket.* Küszöbön áll a nők újabb törvényjavaslata, mely jogot ad a protestáns parochiáknak arra, hogy maguk döntsenek, vajjon férfi- vagy nőpapot akarnak, sőt ahol két papiállás van, az egyiket nővel töltsék be. Egyik püspökük, *Söderblom*, melegen pártolja a javaslatot.

Aki házat épített a lopott pénzen. Több beledi kereskedő már hónapok óta észrevette, hogy raktárát dezsmálják. A csendőrség sokáig hiába kutatót, míg végre a beledi főutcán éjjel elfogták *Bunderla* Ferenc kemenceszentlőrinci lakost, akit betöréses lopás miatt köröznek. *Bunderla* csakhamar beismerte, hogy 1922 óta több lopást követett el. Többek közt *Winkler* kereskedőtől lopott búzát és rozsort, amelyet pár nap múlva szintén *Winklernek* adott el. Hasonlóan fosztogatta *Schwarz* Ignác kereskedő raktárát is. A lopott termények értéke több mint 40 millió korona. A tolvaj a lopott értékek árán házat építtetett, kocsit és lovat vásárolt.

A Mont Everest-expedíció két tagja lezuhant és szörnyet halt. Az az angol expedíció, amely a Himalája legmagasabb csúcsának, a Mont Everestnek megmászására vállalkozott, a mult héten kénytelen volt a nagy hóvihár miatt megszakítani útját. Most ismét kísérletet tett a hegycsúcs elérésére, közben azonban végzetes szerencsétlenség érte az expedíció két tagját. *Mallory* és *Irima* ugyanis a legutóbbi vállalkozásnál lezuhantak és életüket veszítették. Az expedíció többi tagja visszatért a kiindulási pontra. Valószínű, hogy a katasztrófa következtében fel is hagynak a további kísérletezéssel.

A gyermekek réme. A bíróság előtt az elmúlt héten érdekes tárgyalás folyt le. Harmancót apró gyermek volt a pörben a sértett és özvegy *Maszlonka* Rezsőné mosónő a vádlott. *Ötvenhat rendbeli lopás büntetével vádolták az asszonyt*, aki a külvárosokban egyedül lévő gyermekeket bevitte a legközelebbi ház kapujába, *levetette róluk ruhájukat* és azzal sem törődött, hogy a hidegben az apróságoknak félig meztelenül kellett hazakerülniük. *Több gyermek életét is áldozatul követelte a gonosz asszony tolvajlásai szenvedélye.* A nagy hidegben megfáztak és többen tüdőgyulladásban elpusztultak. Később *Maszlonkáné 13 éves leányát is betanította ezekre az úzelmekre* és együtt folytatták tovább a gyermekek kifosztását és levetkőztetését. A bíróság az elvetemült asszonyt *öt és félévi fegyházbüntetésre ítélte*, büntársát, leányát, akit már korábban a missziós nővérek vettek pártfogásukba, a bíróság javítóintézetbe utalta.

Öngyilkos lett Tisza István inasa. *Tisza* István gróf egykori belső inasa, *Sipos* Gáspár, Erendréden, *Tury* báró csöszházának istállójában felakasztotta magát. A 65 éves embert, aki magafonka kötéllal lett öngyilkos, darutollas kalappal a fején, holtan találták meg.

Adós fizess! Az egyik Rákóczi-úti ruhakereskedőnek kétmilliósi követelése volt egy Thököli-úti férfiruhaáruház tulajdonosától. Minap megjelent a ruhaüzletben és kérte a kétmilliósi kifizetését. Ezt azonban adósa megtagadta azzal, hogy jelen pillanatban nincsen pénze. Erre a hitelező nagy dühösen lerántott a fogasokról egy tízmillió értékű férfifelöltőt és elrohant vele. Az adósság furcsa és szokatlan behajtója ellen feljelentést tettek zsarolás címén.

Háromszáz főnyi tömeg megtámadott egy osztrák katonai osztagot. Mint Bécsből jelentik, az elmúlt vasárnap este a tüzérégi lövésztanfolyamon kivezényelt katonákat egy mintegy kétszáz-háromszáz főnyi polgári egyénekből álló tömeg a Bruck melletti Sommereinban, Alsóausztriában, előzetes szökváltás nélkül megtámadta és súlyosan bántalmazta. A tüzérégi lövésztanfolyam parancsnoksága hatvan főnyi csapatot menesztett a katonák megvédelmezésére. A nyomozás eddigi eredménye szerint a hadsereg tagjai ellen intézett támadást tervszerűen készítették elő és hajtották végre. Az egyes katonák, akik a támadás ellen védekeztek, egyenként rohanták meg. Amennyire az eset már áttekinthető, több katona szúrt sebet kapott vagy egyébként megsebesült. Az eset megvizsgálására minden intézkedést megtettek.

Elmebeteg a Ferenc József-híd tetején. Az elmúlt héten nagy riadalmat keltett egy a Ferenc József-híd pillérein felkuszó sport-sapkás ember, aki a rendőrszem többszöri kérelmére sem volt hajlandó veszedelmes vállalkozásáról lemondani. Amidőn a turulmadárt elérte, vetkőzni kezdett és ruhadarabjait a Dunába dobva, teljesen meztelenül helyezkedett el. A kihívott tűzoltók toléletrával vonultak ki és három bátor tűzoltónak sikerült a szerencsétlen embert megkötözve lehozni. A főkaptányságra szállították, ahol *Kiss* Menyhért napszámosnak vallotta magát. Mint ön- és közveszélyes őrutelt az elmeagyógyintézetbe szállították.

Kárterítést kér az államtól, mert ártatlanul ült. Három esztendeje, hogy *Andrássy-úti* lakásán meggyilkolva találták özvegy *Breitner* Józsefné magánzónót. A rendőrség nyomozott a tettes után és végre sikerült őrizetbe vennie *Székely* Kálmán pincért, akit alapos oknál fogva gyanúsítottak a gyilkossággal. *Székely* majd három évig ült vizsgálati fogságban. A bíróság *Székelyt* bizonyítékok hiányában *felmentette.* *Székely* védője kárterítési pört indított a kincstár ellen, mert védené 32 hónapig ártatlanul volt vizsgálati fogságban. A kárösszeg nagyságát a védő *120 millió koronában állapította meg*, mert *Székely* raboskodása idején elvesztette állását, elrekkvirált lakását, így butorait is kénytelen volt elkülvágytelni.

Repülés Amerika két partja között leszállás nélkül. *Russel Maughan* amerikai repülőhadnagyának sikerült egy napon belül leszállás nélkül keresztültreptenie a szárazföldön az Atlanti Óceán partjáról a Csendes Óceán partjára. Útja összesen 21 óra 48 perc hosszat tartott.

Tömeges gombamergzés. Isaszegen *Hajdu* Mártonné gombát szedett. Ennek egy részét maga főzte meg, másik részét pedig eladta *Kucsera* Pál odaváló gazdálkodónak és másoknak. A gomba elfogyasztása után nem kevesebb, mint tizenkilencen betegedtek meg gombamergzésben, akiket beszállítottak a Rókus-kórházba. A betegek közül *Kucsera* Pál, ennek kilencéves Róza leánya, nyolcéves *Mihály* fia, úgyszintén *Hajdu* József kilencéves fiú belehalt a mérgezésbe. A gomba szedője, *Hajdu* Mártonné is élet-halál között lebeg, úgyszintén válságos az állapota *Miklós* József miniszteri albiztos és *Plavcek* Verona cselédnek. A többi beteg állapota javult.

A vihar borzalmas pusztításai. Az elmúlt héten megint nagyobb vihar pusztított a fővárosban és az országban is. Fákat tépett ki, villamososzlopokat döntött le és erősen megrongálta a villany- és telefonhálózatokat is a vihar. Több tetőt is beszakított, a víz pedig számos lakást öntött el. Egy szerencsétlen asszonyt halálra sujtott a villanyáram, mert a villám kettészakította a drótot, amely az arra haladó asszonyra esett. A vidéken, különösen a hegyeshalmi vasútvonal mentén, tombolt a vihar, úgy hogy a június 13-án elpusztult *Bia*, *Páty*, *Torbágy*, úgyszintén *Budafok* is víz alá került. A jégverés különösen *Fehérmegyében* okozott nagy károkat a szőlőben és a gyümölcsösben. A hét egyik napján ugyancsak nagy vihar dúlt *Tököd* község határában is. A falu termését elverte a jég és a község határát iszaptereng fedti. Az idén itt nem arathatnak, tönkrement minden. A tokodi, annavölgyi és dorogi bányákba is olyan hatalmas víztömeg hatolt be, hogy a munkások csak az utolsó percben tudtak menekülni. *Budakalászon* a vízvezető csatornát átszakította az ár és negyven ház került emiatt víz alá. A gazdák kétségbeesetten járnak kint a határban, amelynek termését teljesen elpusztította a borzalmas vihar.

— TRÉFÁK —

Zsirvásárlás.

Zsirért álltak sorban az asszonyok a hentesbolt előtt.

— Hallatlan — sopánkodik az egyik, aki zsámolyon ült a sor végén — három óra hosszat ülök itt a zsír miatt!

— Sohse panaszkodjon — szólal meg a zsámszédője. — Ez a hentes már három hetet is ült a zsír miatt!

A patikában.

Kohn úr bemegy a patikába és labdacsokat kér. A gyógyszerész kivési a kerek labdacsokat és udvariasan megkérdi:

— Becsmagoljam?

Dühösen mordul föl Kohn:

— Hát mit gondol, hazagurigázam őket?

Az olcsó kalapvásár.

— De jó hangulatban van, kedves kollega?

— Már hogyné lennék! Kalapot akartam venni, de hála Isten, olyan drága volt, hogy nem tudtam megvenni s így megmaradt a pénzem.

A pesti utcán.

- Kalauz úr, hogy jutok el leghamarább a Rókushoz?
- Feküdjön a villamos alá!

Szép dolog az összetartás.

- Egy úr egy csomó gyereket lát az utcán — nadrág nélkül.
- Mit ácsorogtok itt meztelenül? — rivall rájuk fölhaborodva.
- Bandit odabent veri az apja, bácsi kérem, — feleli az egyik gyerek — és mi mind *odakölcsonőztük neki a nadrágunkat.*

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 29-én.)

Gabonavásár. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 265.000—272.500, dunántúli 260.000—267.500, 79 kg.-os tiszavidéki búza 28.000—28.500, dunántúli 275.000—280.000, rozs 232.500—237.500, árpa 270—290.000, sörárpa 315—335.000, zab 295—305.000, tengeri 270—280.000, korpá 203—205.000 korona métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétiszéna elsőrendű ó 156—170.000, másodrendű ó 136—150.000, elsőrendű új (csak jún. és júl.-ban) 146—170.000, másodrendű új (csak jún. és júl.-ban) 96.000—140.000, harmadrendű új (csak jún. és júl.-ban) 80—95.000. csomagolásra 96—116.000, lucerna 125—250.000, új lucerna, nyers 125—170, új lucerna félszáz 180—210.000, új lucerna száraz 220—250.000, tengeriszár, zöld (csalamedé) 30.000, zöld árpa, takarmány 130.000, alomszalma 48.000—75.000, zsup-szalma 82—100.000 métermázsánként, 1 kéve 3—4 kg. 4—5000, szalma-zszezka 70.000 korona.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 1,300.000—1,350.000, lóheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 1,400.000—1,500.000, lóheremag, nagyaránkamentes 1,600.000—1,860.000, lóheremag, fehér, ólomzárólt 2,300.000, lóheremag, vörös, ólomzárólt 2,200.000—2,300.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 1,100.000—1,200.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 1,300.000—1,400.000, lucernamag, nagyaránkamentes 1,450.000—1,650.000, lucernamag, fehér, ólomzárólt 2,300.000—2,400.000, lucernamag vörös, ólomzárólt 2,200.000—2,300.000 mák 1,300.000—1,400.000, muharmag 345.000—360.000, napraforgó 250.000—350.000, tatárka 320.000—330.000, tavaszi búkköny 230.000—240.000, tökmag 480.000—500.000 korona métermázsánként.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökör 15.500—17.000, kivételesen 17.500—19.500, közepes 11.500—15.500, gyengébb 6500—11.000, jobbminőségű bika 16—17.500, kivételesen 18—20.000, gyengébb 12 000—15.000, bivaly 7000—8000, jobbminőségű tehén 14—16.000, kivételesen 16.500—17.500, gyengébb 7—13.000, kicsontozni való marha 4500—7000, növédekmarha 15—18.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű 18—22.500, közepes 23.300—24.250, nehéz 23—24.500 korona kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Igás kocsió, nehéz 7,800.000—12.000.000, igás kocsió, könnyű 6,000.000—12 500.000, alárendelt minőségű lovak 700.000—6,000.000 koronáig.

Tenyészállatok és jármosókrök. Importált fehér erdélyi jármosókrök 20—22.000, elsőrendű fehér jármosókrök 16—18.000, elsőrendű tarka jármosókrök 15—17.000, friss fejős és vemhes tehének 15—20.000, 1 1/2 éves üszök 15—17.000, 1 1/2 éves tinók 13—17.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Baromfi és tojás. Csirke párja 46—65.000, tyúk párja 110—130.000, hizott ruca 35—40.000, hizott liba 48.000, libamáj 60.000—130.000, lúdzsír 58.000 korona kilogrammonként. Tojás darabja 1300—1600 korona.

Halpiac. Ponty, elsőrendű 70.000, másodrendű 60.000, harcsa 80.000, compo és kárász 36.000 süllő, elsőrendű 100.000, másodrendű 75.000, csuka 48—50.000, kecsge 80—85.000 korona kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 6000, tejszínhab 40.000—50.000, tejfel 18—22.000 korona literenként. Vaj 90—100.000, tehéntúró 16—20.000, juhtúró 48—50.000, ementáli sajt kicsinyben 80—90.000, nagyban 68—73.000, gróji sajt kicsinyben 60—70.000, nagyban 46—50.000, trappista kicsinyben 45—50.000, nagyban 32—236.000 korona kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa zöldjével 1 kö eg 1500—3000, petrezselyem 1 köteg 1500—3000, zel'er drbja 800—1000, kalarabé drbja 1000—1300, vöröshagyma zöldjével 1200, fokhagyma új zöldével 7000—10.000, cékla 7000—8000, fejeskáposzta 18—20.000, kelkáposzta 5000—10.000, fejjesalata 1 darab 1000—1500, rózsa burgonya kicsinyben 4000, fehérburgonya kicsinyben kilogrammonként 3200—4000, nagyban métermázsánként 280—320.000, uborka 8—14.000, zöldpaprika darabja 1200—3000, tök 2500, zöldborsó 6000—8000, zöldbab 8—9000, vajbab 1500—35.000, sóska 5000—7000, spenót tisztított 8000—10.000, sampiongomba 40—70.000, körte 24—32.000, kajszinbarack 40.000, cseresznye 8—24.000, meggy 10—32.000, egres 14—16.000, ribizli 12—18.000, eper 38—60.000, dió 36.000 korona kilogrammonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1924 július hó 1-én. 1 drb angol font 363.000 K, 1 dollár 84.200 K, 1 francia frank 4400 K, 1 szerb dinár 975 K, 1 cseh szokol 2485 K, 1 osztrák korona 118 K, 1 román lei 370 K, 1 olasz lira 3520 K, 1 svájci frank 14.960 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0,0068 svájci frankot fizettek. — **Aranypénzek és nemes fémek:** 20 koronás arany 300.000—320.000 K, ezüstkorona 6200—6400 K, ezüstforint 17.000—17.200 K, ezüst ötkorona 32.000—33.000 K. — 1 aranykorona = 16.888%, papirkorona.

REJTVÉNYEK

1. Talány.

7

Helyes megfejtése egy somogyi község neve.

(Beküldte: ifj. Olé Ferenc Csórról.)

2. Számrejtvény.

- 1, 2, 3, 7. Érte élünk, érte halunk.
9, 10, 32, 23, 6, 25. Az élet csalfa útitársa.
1, 2, 16, 17, 14, 30, 32. A nagyok ereje.
8, 15, 5, 23, 17, 35. Lelkünk élettője.
13, 11, 33, 21, 30, 32. A téltenség társa.
26, 20, 16, 22, 18, 19. A bizalommal visszaelő.
28, 27, 24. Derült lelkűek jelzője.
3, 30, 37, 12. Rideg vonása a kedélynek.
30, 36, 9, 2, 24. Lelki felindulás.
14, 46, 24, 29, 14, 32, 10. Feltűnő szellemi képesség.
1—37-ig. Egy általánosan ismert hazafias költemény két első sora.

(Beküldte: Molnár István Nagypalról.)

3. Talány.

Négy betűből állok; pénz tartanak bennem; ha egy betűmtől megfosztanak, nehéz fájdalmat okozok; ha még egy betűt elvesznek belőlem, állat leszek, végül ha még egy betűmtől elválok, az «abc» közepén állok. **Mi vagyok?**

(Beküldte: Gróf József Berkesdről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 29-ik számunkban közöljük.

A 23. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Hármas halom, négyes folyam legyen a magyar határ.**

2. Betűrejtvény: **Énekesnő.**

3. Számrejtvény:

9	5	1
2	7	6
4	3	8

Megejtették: Jenei Sándor, ifj. Róth Lajos, Zelini László, Nagy Géza, Muraközy Árpád, Ábrahám Erzsébet, ifj. Nyerges Mihály, ifj. Linczner József, Sály Dezső, Kovács Sámuel, ifj. Bene Lajos, Hlavicska Alajos, Sántha Gyula, Tamási Erzsébet, Kovács Margit, Petrán János, Krivácska István, ifj. Éva Béla, Fekete Erzsébet.

Jutalomkönyvet nyertek: **Fekete Erzsébet (Duna-haraszti), Kovács Margit (Szentés), Tamási Erzsébet (Solt), Sántha Gyula (Kövágószőlős), Sály Dezső (Berettyóújfalu).**

A 24-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felölös szerkesztő: **Héjj Imre dr.**

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felölös kiadó: **Bak Imre.**

A LEGGAZDAGABB EMBER

REGÉNY ★ IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(10. folytatás.)

A fáraó egyedül maradt s tekintetét ismét a szent folyóra szegezte. Kéken ragyogott a Nilus, hullámai csendes mormolással siklottak el a palota erkélye alatt s a fáraó arca megrándult.

Úgy érezte, hallja a habok beszédét: rajta sajnálkoztak. És ebben a pillanatban Menaptah, a nagy fáraó, az igazságosztó király nem volt egyéb, mint egy szenvedő ember, aki halálos bizonyossággal érezte, hogy nem látja meg többé a szelíd holdat, mert mielőtt az beüzütné ezt a tájat, Menaptah már útban lesz Ozirisz isten birodalma, a halottak országa felé...

A fáraó egész teste megrándult, mintha hatalmas ütés érte volna...

— Lusta disznó, hitvány álomszuszek! — hallotta álmából felriadva Animeikh. Az ezredes állott mellette, csizmája órával noszogtva az alvó fiút. Animeikh egy pillanatra kábultan nézett körül, aztán ijedten ugrott talpra.

IX. A majomfej.

Harry megfigyelte, hogy Twyford Reginald és az ezredes arca egyre vidámabb lesz s ebből azt következtette, hogy «minden rendben van». Ez pedig azt jelentette, hogy a helyes úton járnak, amely a kincsekhez vezet, mert hogy Twyford kincsek után kutat, az egy pillanatig sem volt kétséges a fiatalember előtt.

— Sohasem törtem kincsek után, mondta Jessienek, amint a napégette, sziklás úton haladtak — és Istenemre mondom, most is azonnal visszafordultam volna, mielőtt bizonyossá vált előttem utunk célja, ha nem lett volna mellettem a világ legnagyobb és legtündöklőbb gyémántköve...

Itt a leányra mosolygott.

— Mulatságosabb szórakozást is el tudok képzelni — folytatta — mint ez a kapaszkodás e forró katlanban. Aztán ön miatt is nyugtalanokodom. Ha Moharren Ali igazat mondott s itt valóban rablók garázdálkodnak, ugyancsak kellemetlen história lehet még belőle. El sem tudok képzelni alkalmasabb terepet ennél a gazfickók számára...

— Fél? — kérdezte Jessie, megrebbentve szemét.

— Gyerekbeszéd — felelte komolyan a fiatalember. — Indiában épen eléggé hozzászoktam az ilyesmihez, hogy ne nagyon hozzanak ki a nyugalomból. Erre gondolnia sem szabad. Az itteni rablótörzsek tehetségtelen gyermekek az indiai hegyi bandák mellett, amelyekben nemcsak a zsákmány utáni éhség, hanem kiirthatatlan gyűlölet is van minden ellen, ami angol. Jól tudja, hogy azért hagytam ott a sereget, mert Birmától Beludzisztánig egyetlen ember sem akadt már, aki szembeszállt volna a brit lobogóval. Elhiheti, édesem, hogy itt sem sápadnék el, ha valami történe, sőt kellemes szórakozásnak tekinteném, ha Ön nem lenne velünk. Beláthatja, hogy Twyford Jessiet nem azért teremtette az Isten, hogy itt és ebben a forróságban, meglehetősen messzire Londontól, arab gazemberekkel verekedjék. Lelkes híve vagyok a női sportoknak, de hát az ilyesmi nem teniszjáték.

— Túlságosan félt engem, Harry — mondta a leány.

— Túlságosan féltém, mert nagyon szeretem — felelte Osborne.

Az elől haladó Twyford most hirtelen megállította ösvényét és leugrott a nyeregből. A következő pillanatban az ezredessel együtt fölfelé kezdett mászni a sziklákön.

— Mr. Osborne, kiáltott alá, várjanak meg, amíg visszatérünk! Csupán tájékozódni akarunk.

Harry cigarettára gyújtott s a mozdulatlanul lebegő két füstön keresztül figyelte a két férfi kapaszkodását a barna sziklák között.

— Terringettét — jegyezte meg — ugyancsak égetheti a tenyerüket a forró kő. Tüzes, mint a kályha. Dehát az aranyért a kezét is szívesen megégeti az ember!

Nevetett. Jókedve a leányra is átragadt.

Twyford és az ezredes most megállapodtak egy egymásrahányt sziklatömeg ormán s látszóvekkal alaposan átkutatták a környéket. Valami erősen magára vonhatta figyelmüket, mert mindketten egy pontot vizsgáltak merőn. Egész testükön növekvő izgalom látszott, melyet innen alulról is észre lehetett venni.

— Mr. Osborne! — hallatszott az ezredes hangja.

— Halló!

— Jöjjön csak fel hozzánk!

Harry kérdő tekintetét vetett Jessiere s mikor a leány mosolygva intett, hogy menjen, megindult a sziklák felé. Néhány perc alatt tette meg a nehéz kapaszkodó-utat. Csak most tűnt ki izmos karcsúsága s nagy ereje, amint szinte valószerűtlen fürgeséggel mászta meg a meredeket.

Felérve a sziklatömb tetejére, az ezredes izgatottan fogadta.

— Figyelje csak azt a helyet, Mr. Osborne, amott, attól a hegyes sziklafaltól jobbra...

Harry a szeméhez illesztette látszóvét.

— Nos... — türelmetlenkedett Twyford Reginald. — Nos, mit lát?

— Sziklát — felelte halálos nyugalommal a fiatalember.

— Igen, igen! Sziklát, de mégis — sürgette az ezredes. — Nem lát valami különösöt?

— De igen, amott egy érdekes sziklaalakot... Olyan, mint egy hatalmas...

— Nos, mint egy hatalmas...

— Mint egy hatalmas majomfej — szólott Harry.

Ebben a pillanatban Twyford Reginald ég felé tárta karjait és nagyot ugrott a levegőbe.

— A majomfej! A majomfej! — kiáltotta ujjongón.

— Hurrá! A majomfej! — csatlakozott hozzá az ezredes is s oly idegesen kezdett fel s alá járkálni a pár lépésnyi sziklatetőn, hogy a fiatalember attól tartott, alázuhan.

— Hurrá! Hurrá! — kiáltotta ismét túláradó örömmel.

Ebben a pillanatban lövés dördült el s az ezredes kezéből kiesett a látszó.

— Ördög és pokol! Mi ez? — torpant meg White — mi ez? Kilőtték kezemből a messzelátómat...

Nem volt idő a feleletre, mert e pillanatban egész sor-tűz dördült el s ők a visszhang dübörgő lármájában is jól hallották maguk körül a golyók kopogását a kemény sziklákön...

X. A támadás.

A három férfi levágta magát a sziklára. Harry a tető széléhez csúszott s lekiáltott a sziklatömb alatt tartózkodókra:

— Halló, Moharren! Vonuljanak amilyen gyorsan csak lehet a mögé a szikla mögé, ott eléggé védett helyen lesznek. Miss Twyford húzódjék meg az ösvérek mögött, velünk ne törődjenek, bízzák ránk a dolgot, ez itt fenn egészen jó terep a verekedéshez, mert innen legalább körül-nézhetünk. Ne féljenek, mert tűz alatt tartom a magukhoz vezető utat... Isten önnel, Jessie...

Keményen és gyorsan kiáltotta alá ezeket a szavakat s a végén a búcsúzás mégis úgy hangzott, mintha utolsó istenhözad lett volna.

— Gyorsan, gyorsan — sürgette őket a magasból Harry, aki pillanatra sem vette le szemét a leányról, míg meg nem gyógyódott róla, hogy a többiekkel együtt biztos helyen van már. Akkor aztán felemelte fejét és pillanat alatt körültekin-

tett. Csak egy pillanatig tartott, de ez elég volt, hogy áttekintse a környéket s máris készen volt a haditerv.

— Mr. Twyford, óvatosan lőjjenek s lehetőleg csak akkor, ha biztos célpont van. Fontos, hogy lehetőleg mindig találjanak, és nyugtalanítani fogja őket és félelmetes lesz bennünket. Isten önnel és Isten önnel, ezredes. Ön felül nyugodt vagyok, nem újság ez önnek.

Megindult és csúszni kezdett a sziklatömb másik oldalához.

— Hová megy? — kiáltott utána Twyford Reginald.
— Bízva rám a dolgot. Nekem is lehetnek titkaim...
Ezzel már el is tűnt a tetőről. Hihetetlen ügyességgel ereszkedett le a sziklákra, az ezredes nem is tudta megállni, hogy meg ne csóválja a fejét.

— Ugy ugrál a sziklák között, mint egy pávián — dörmögte —, ha nem tudnám, hogy ember a javából, teremtuccse sajámnak tartanám.



Pálinkafőzőüstökét, mosóüstökét és tejgazdasági üstökét

stb. vörösrézből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszfeldolgozó szakszerben berendez:

Godra Sándor és Fia rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz. Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50-12.

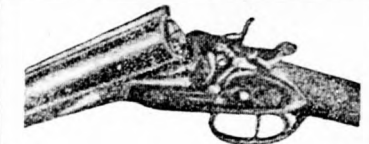


HARANGOKAT



tiszta harangerebből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Országos Harangszabvány Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.



MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad elsőrendű gyártmányú golyós, sörösés, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörösés töltények, löszerek.



Máthé András
vörösréz-
árugyár
Újpest,

Károly u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstökét, finomító készüléket és vörösréz mosóüstökét a legprimább kivitelben állandóan raktáron tartok.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNFOR szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű



szőlőpermetezők

szénkénevezők, háti és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyártáron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rézárgyár Bpest, IX., Üllői-út 19. Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cégfőnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

Szakorvosi rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvaran-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a
„HANGYA”
vidéki szövetkezeiteiben
szerezheti be.

Dr. Héray Andor

ingatlan irodájánál, IX., Rákos-u. 11., földsz. 1. (Nagykörút és Üllői-út sarkánál) eladó birtokok: **Kiskunhalason** negyvenkétoldos tanyabirtok. — **Nógrádban** ötvenoldos, hetvenöt kat. holdas, kétszázharmincholdos tanyabirtokok. — **Baranyában** 28 kisholdas kitűnő birtok, 16 kishold, gyönyörű bőventermő szőlővel, lakóházzal, bútorzattal, gazdasági épületekkel, teljes szállészeti és pincfelszereléssel. (Irányára 1 milliárd.) — **Mezőtúr** vidékén, állomáznál 95 holdas szikesmentes, kitűnő talaj, 34 hold ösi búzavetéssel. — **Kisszálláson** tizenhétold föld, melyből körülbelül 3 hold szőlő és gyümölcsös. — **Kiskunhalas** vidékén 25 holdas homokbirtok, épületek nélkül eladó, esetleg bérbeadandó. — **Békes-megyében** 370 holdas prima birtok elcserelehető (dunántúli birtokért) vagy eladandó, vagy bérbeadandó.

Permetezőket



(Vermorel-rendszer) kőgömbökkel a legjutányosabban szállít

Nagy Ignác

Budapest VII., Károly-körút 9.
Telefon: József 124-12.

Miképp leszek erős és egészséges?

Az ideggyengeséget és vérszegénységet, a testi és szellemi kimerülést gyógyítja az étleterőt, alvást, étvágyat, ijjúságot helyrehozza, erősít, fiatalít, hízlat a nagyhirű Nutrigén idegtáptársa. — Egy doboz (50 tablettá) ára 10 ezer korona. Egy kurára kb. huszas doboz (1000 tablettá) kell, ára 140 ezer kor. Aki egy kurára valót rendel, díjtalanul kapja a fenti című tanulságos könyvet. Leírás díjtalan! **NUTRIGÉN VÁLLALAT,** Budapest, VII., Kertész-utca 50/II.

HARRACH OTTÓ

ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.
Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazdaságosság bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban áll kielégíteni.

«HUNGÁRIA» DRÓTFONATOK

a legolcsóbbak és legtekélyesebbek
Egyedül gyártója: **HAIDEKKER SÁNDOR** sodrony-, szövet-, fonat és kerítés-gyára
Budapest, VIII., Üllői-út 48/27.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Rozsdásodás ellen

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokkrakó és kévekötő aratógépek, lógerelyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répavágók, daralók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Szövetkezeiteink figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi, női és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napi áron szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárúosztályánál.